

CODE ETHIEK EN GEDRAG
VAN THERAPEUTEN AANGESLOTEN BIJ DE
STICHTING BEROEPSORGANISATIE LICHAAMSGEORIËNTEERDE (PSYCHO)THERAPIE

SBLP Code Ethiek en Gedrag

Versie 3 (check via info@sblp.nl of er een recentere versie beschikbaar is)

Datum: 15 december 2017

Voorwoord

Voor u ligt de Code Ethiek en Gedrag van de Stichting Beroepsorganisatie Lichaamsgeoriënteerde (Psycho)therapie (hierna te noemen SBLP). De SBLP is ontstaan uit een samenwerkingsverband tussen 3 verenigingen voor Lichaamsgeoriënteerde (Psycho-) Therapie: Nederlandse Vereniging voor Postural Integration Therapie (NVPIT), Nederlandse Vereniging voor Biodynamische Therapie (NVBT) en Nederlands Instituut voor Bio-energetische Analyse (NIBA).

Deze Code Ethiek en Gedrag is ontwikkeld in opdracht van de Management Kring van de SBLP, op basis van eerdere codes betreffende ethiek en gedrag gehanteerd door de NVPIT, NVBT en NIBA en door inzet en samenwerking van een groot aantal therapeuten aangesloten bij de Kring Professionalisering van de SBLP.

Deze Code Ethiek en Gedrag is een belangrijk instrument om de kwaliteit van de beroepsbeoefening van de SBLP therapeut te waarborgen. De Code Ethiek en Gedrag is een vertaling van de beroepsethische uitgangspunten in gedragsregels die als richtlijn dienen voor het beroepsmatig handelen van de SBLP therapeut. Verder is het een informatiebron over wat van de SBLP therapeut in het algemeen kan worden verwacht en verlangd, voor al degenen die te maken hebben met het professioneel handelen van de SBLP therapeut. Tenslotte dient de Code Ethiek en Gedrag als maatstaf waaraan het handelen van de SBLP therapeut kan worden getoetst. Er bestaat binnen de SBLP een goede klachtenregeling en een Reglement Klachten.

Uitgangspunt bij het maken van de Code Ethiek en Gedrag is een viertal basisprincipes voor professioneel handelen: verantwoordelijkheid, integriteit, respect en deskundigheid en een vijftal uitgangspunten voor ethisch handelen: autonomie, heelheid, identiteit, integratie en spiritualiteit. Zonder van rangorde te kunnen spreken is het principe van verantwoordelijkheid tot het algemene uitgangspunt genomen. De grote mate van beslissingsbevoegdheid die zo kenmerkend is voor het beroep van SBLP therapeut betekent dat de kwaliteit van het beroepsmatig handelen niet van tevoren met grote precisie kan worden beschreven.

De therapeut aangesloten bij de SBLP is daarom zelf verantwoordelijk voor zijn of haar handelen en moet zich daarvoor kunnen verantwoorden. Naast deze Code Ethiek en Gedrag welke ethische- en gedragsrichtlijnen voor SBLP therapeuten bevat, hanteert de SBLP een Beroepsprofiel. De Code Ethiek en Gedrag en het Beroepsprofiel worden op gezette tijden geëvalueerd en aangevuld omdat deze een dynamisch geheel vormen.

Daar waar in dit document gesproken wordt over therapeut kan gelezen worden Student, SBLP Kandidaat therapeut, Lichaamsgeoriënteerd therapeut en/of Lichaamsgeoriënteerd (psycho)therapeut.

Daar waar in dit document gesproken wordt over hij/hem kan ook zij/haar gelezen worden.

PLAATSBEPALING VAN DE CODE ETHIEK EN GEDRAG

In het belang van degenen op wie het beroepsmatig handelen van SBLP therapeuten betrekking heeft en in het belang van de kwaliteit van de beroepsuitoefening, heeft de SBLP besloten in deze Code Ethiek en Gedrag op basis van de uitgangspunten voor professioneel handelen en ethiek nadere richtlijnen voor gedrag neer te leggen.

Deze code heeft tot doel reflectie te bevorderen en als maatstaf te dienen voor toetsing van het beroepsmatig handelen van SBLP therapeuten.

Een Code Ethiek en Gedrag kan geen eenduidige handleiding zijn, die zonder nadere overwegingen uitsluitend geeft over wat in elke situatie de juiste handelwijze is. In het oog dient te worden gehouden dat in een gegeven situatie verschillende basisprincipes en daarop gebaseerde richtlijnen gelijktijdig geldig zijn, maar met elkaar op gespannen voet kunnen staan. In zo'n geval is er sprake van een dilemma waarbij het gaat om een afweging van welke principes daarbij het zwaarste wegen. De Code Ethiek en Gedrag is dan het hulpmiddel voor de SBLP therapeut om zijn afwegingen te expliciteren en tot een verantwoorde eigen keuze te komen. Bij dergelijke afwegingen kan het aanbeveling verdienen dat de therapeut ondersteuning van ervaren collega's en zijn beroepsvereniging inroept. Het achterwege laten van een dergelijke consultatie behoeft de therapeut niet altijd te worden aangerekend, als deze een overtuigende motivering heeft voor zijn uiteindelijke beslissing en als het gewicht van deze beslissing een consultatie niet zonder meer vooronderstelt. Het behoort bij een verantwoorde beroepsuitoefening om bereid te zijn de gedrags- en beroepsethische aspecten van het eigen professioneel handelen onder collega's ter discussie te stellen. Dat brengt in voorkomende gevallen de verplichting met zich mee het beroepsmatig handelen te verantwoorden aan en te laten toetsen door daartoe bevoegde instanties en aan een dergelijke toetsing loyaal en coöperatief medewerking te verlenen. Het zich onttrekken aan die toetsing of het frustreren daarvan is derhalve in strijd met de geest van het Beroepsprofiel.

De code wordt gedragen door de besluitvorming van de binnen de SBLP georganiseerde SBLP therapeuten en heeft voor alle individuele deelnemers van de stichting bindende kracht. De SBLP is overigens van mening dat de code naar zijn aard zou moeten gelden voor de beroepsuitoefening van alle Lichaamsgeoriënteerde therapeuten.

Voor meer informatie en vragen gaat u naar www.sblp.nl of neemt u contact op met het secretariaat info@sblp.nl.

1. UITGANGSPUNTEN

SBLP therapeuten dienen bij hun reflectie steeds de onderstaande uitgangspunten in het oog te houden:

A - VOOR WAT BETREFT PROFESSIONEEL HANDELEN

1.A.1. VERANTWOORDELIJKHEID

SBLP therapeuten onderkennen hun professionele verantwoordelijkheid ten opzichte van de betrokkenen, hun omgeving en de maatschappij. Lichaamsgeoriënteerde therapeuten zijn verantwoordelijk voor hun beroepsmatig handelen. Voor zover dat in hun vermogen ligt zorgen zij ervoor dat hun diensten en de resultaten van hun handelen niet worden misbruikt.

1.A.2. INTEGRITEIT

SBLP therapeuten streven naar integriteit in de beoefening van hun vak. In hun handelen betonen zij eerlijkheid, gelijkwaardige behandeling en openheid tegenover betrokkenen. Zij scheppen tegenover alle betrokkenen duidelijkheid over de rollen die zij vervullen en handelen in overeenstemming daarmee.

1.A.3. RESPECT

SBLP therapeuten tonen respect voor de fundamentele rechten en waardigheid van betrokkenen. Zij respecteren het recht van betrokkenen op privacy en vertrouwelijkheid. Zij respecteren en bevorderen diens zelfbeschikking en autonomie, voor zover dat te verenigen is met de andere professionele verplichtingen van de Lichaamsgeoriënteerde therapeuten en met de wet.

1.A.4. DESKUNDIGHEID

SBLP therapeuten streven naar het verwerven en handhaven van een hoog niveau van deskundigheid in hun beroepsuitoefening. Zij nemen de grenzen van hun deskundigheid in acht en de beperkingen van hun ervaring. Zij bieden alleen diensten aan waarvoor zij door opleiding, training en ervaring zijn gekwalificeerd. Datzelfde geldt ook voor de methoden en technieken die zij gebruiken.

B - VOOR WAT BETREFT ETHIEK

1.B.1 AUTONOMIE

Ieder mens is in staat het eigen bestaan vorm te geven in relatie tot anderen en zijn omgeving.

1.B.2. HEELHEID

Ieder mens is in staat om zich te herstellen en te ontwikkelen.

1.B.3. Identiteit

Ieder mens is in staat om zichzelf te zijn in wisselende tijden en wisselende omstandigheden.

1B.4. Integratie

Ieder mens is in staat zijn persoonlijke groei vorm te geven in het leven van alledag

1.B.5. Spiritualiteit

Ieder mens is in staat zijn eigen betekenis te ervaren en vorm te geven in een groter geheel.

2. DE THERAPEUT EN DE CLIËNT: DE BEGELEIDINGSRELATIE

2.1. Een therapeut zal een cliënt die een beroep doet op zijn begeleiding, niet weigeren op basis van uiterlijke kenmerken zoals bijvoorbeeld huidskleur, overtuiging, religie, handicap, geboorteplaats, sekse, seksuele voorkeuren, of op basis van enige andere factor die als oneerlijk of discriminerend kan worden beschouwd.

2.2. Een therapeut zal zijn kennis en vaardigheden bewust gebruiken ten bate van het herstel en het welzijn van de cliënt en zal in alle aspecten van zijn werk de ecologie bewaken. Dit betekent dat de therapeut ervoor zorgt dat hij een cliënt geen lichamelijke en/of psychische en/of spirituele schade berokkent. De therapeut maakt een zorgvuldige inschatting van mogelijke negatieve bijverschijnselen voor de rest van de leefwereld van de cliënt, en stemt zijn begeleiding daarop af.

2.3. Een therapeut eerbiedigt de persoonlijke, zowel fysieke als geestelijke integriteit van de cliënt. Een therapeut zal een cliënt op geen enkele wijze uitbuiten, daaronder begrepen - maar niet uitsluitend beperkt tot - financiële en seksuele zaken. Seksuele relaties tussen therapeut en cliënt zijn verboden.

3. DE THERAPEUT EN DE CLIËNT: DE BEHANDELOVEREENKOMST

3.1. Een therapeut sluit met een cliënt een behandelovereenkomst. In dit contract is zo zorgvuldig mogelijk vastgelegd wat de hulpvraag van de cliënt is, welke doelen er dus gesteld worden, en welke acties - zowel door de cliënt als de begeleider - ondernomen zullen worden om deze doelen te bereiken. De overeenkomst moet zowel voor de therapeut als de cliënt haalbaar zijn en beide partijen onderschrijven de overeenkomst met de intentie hem te volbrengen. De therapeut en cliënt toetsen met enige regelmaat of de overeenkomst nog haalbaar is en of deze bijstelling nodig heeft.

3.2. De contractuele relatie vindt een einde met de beëindiging van de (behandel- en relatie-)overeenkomst. Niettemin zijn er professionele verantwoordelijkheden, die doorgaan nadat het de overeenkomst is beëindigd.

Deze houden in, maar zijn niet beperkt tot het volgende:

- behouden van de overeengekomen vertrouwelijkheid;
- vermijden van exploitatie van de voormalige relatie, op welke manier dan ook;

- voorzien in de benodigde vervolgzorg.

3.3. Een therapeut zal alleen dan een overeenkomst aangaan of in stand houden, wanneer er geen andere activiteiten of relaties tussen therapeut en cliënt spelen, die de overeenkomst in gevaar kunnen brengen.

3.4. De therapeut zorgt dat hij de daadwerkelijke toestemming van de cliënt heeft voor procedures met een (ver)hoog(d) risico. Een hoog of verhoogd risico heeft betrekking op:
1) het oplopen van mogelijke fysieke beschadiging (verwonding van cliënten of begeleider).
2) het oplopen van psychische beschadiging (bijvoorbeeld het psychotisch worden van de cliënt).

3.5. Een therapeut houdt een cliëntdossier bij. Hierin staan de relevante gegevens die betrekking hebben op de behandeling, respectievelijk de overeenkomst. De cliënt heeft recht op inzage in dit dossier, met uitzondering van de gegevens die geen betrekking hebben op de cliënt zelf. Verder heeft niemand, zonder schriftelijke toestemming van de cliënt, recht op inzage in het betreffende dossier.

3.6. Een therapeut geeft over de cliënt geen informatie aan derden, en wint geen informatie bij derden in, anders dan met uitdrukkelijke toestemming van de cliënt.

3.7. Een therapeut zal de cliënt informeren over het feit dat hij zich heeft verbonden aan de Code Ethiek en Gedrag van de SBLP.

3.8. In het aangaan van een overeenkomst neemt de therapeut de verantwoordelijkheid voor het bewerkstelligen van een passende werkomgeving, zorgt hij voor de dingen die nodig zijn om de aard en vertrouwelijkheid van het contact te waarborgen en voorziet hij in de fysieke veiligheid in relatie tot de betrokken activiteiten.

4. DE PROFESSIONALITEIT VAN DE SBLP THERAPEUT

4.1. Een SBLP therapeut zal zich voortdurend professioneel en persoonlijk blijven ontwikkelen waarbij te denken valt aan opleiding/ supervisie/ nascholing/ persoonlijke therapie.

4.2. Een SBLP therapeut consulteert bij twijfel over het eigen professioneel handelen of het eigen ethisch handelen een collega of een lid van de Kring Ethiek van de SBLP.

5. DE WETTELIJKE BEPALINGEN – RECHTMATIG HANDELEN

Een SBLP therapeut dient zich te houden aan de wetgeving die van toepassing is op het werkterrein van de therapeut. Deze wetten zijn:

5.1. De wet BIG (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg)

De wet BIG en de daarmee verbonden algemene maatregelen van bestuur laten de alternatief werkende zorgverleners helemaal vrij. De titels Lichaamsgeoriënteerd Therapeut / SBLP therapeut zijn niet beschermd. Cliënten mogen zelf kiezen of ze een reguliere of alternatieve behandeling willen. Alleen de beroepen arts, tandarts, apotheker, gezondheidszorgpsycholoog, psychotherapeut, fysiotherapeut, verloskundige en verpleegkundige mogen beslissen of een medische handeling met een groot risico voor de patiënt nodig is. Deze handelingen worden voorbehouden handelingen genoemd.

Het risico van het werkterrein van de SBLP therapeut valt onder de bepaling: "het veroorzaken van (een aanmerkelijke) kans op schade aan de gezondheid". Dus ook het nalaten om op te treden, bijvoorbeeld niet doorverwijzen indien dat wel geïndiceerd is, valt hieronder.

5.2. Wet WGBO (Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst)

De SBLP therapeut licht de cliënt duidelijk in over wat het therapeutisch onderzoek en de behandeling behelzen en over de redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen. Bij kinderen onder de twaalf jaar dient dit te gebeuren conform hun bevattingsvermogen.

De SBLP therapeut dient de cliënt te informeren over eventuele risico's van de behandeling.

De SBLP therapeut dient de cliënt te informeren over eventuele andere in aanmerking komende behandelingsmethoden.

Wil de cliënt niet geïnformeerd worden dan kan de SBLP therapeut dit achterwege laten behalve als het belang van de cliënt hierdoor ernstig schade zou lijden.

De SBLP therapeut dient toestemming te hebben van de cliënt in geval er informatie over de cliënt aan derden wordt verschaft.

In geval van waarneming is de SBLP therapeut wel gerechtigd informatie van de cliënt aan de waarnemer te verstrekken.

De cliënt dient toestemming te geven voor verrichtingen voortvloeiend uit de behandelingsovereenkomst.

Bij kinderen onder de twaalf jaar dienen de ouders of voogd toestemming te geven voor de behandeling. Bij kinderen van 12 tot 16 jaar dienen de ouders in te stemmen met de behandeling. Weigeren zij dit, maar blijft het kind in de behandelwens volharden en is het voor diens welzijn nodig, dan kan er alsnog behandeld worden. Cliënten van 16 jaar en ouder zijn bekwaam een behandelingsovereenkomst met de SBLP therapeut aan te gaan.

Een behandelingsovereenkomst waarin diagnose, doel, aard en verwachtingen van de behandeling worden aangegeven en die ondertekend is door de cliënt of zijn/haar vertegenwoordigers, is een voorwaarde voor behandeling.

5.3. Wetboek van Strafrecht, art. 272.

Hij/zij die enig geheim waarvan hij/zij weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat hij/zij uit

hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift dan wel van vroeger ambt of beroep, verplicht is het te bewaren, opzettelijk schendt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste een jaar of een geldboete van de vierde categorie.

5.4. WBP (Wet Bescherming Persoonsgegevens).

De SBLP therapeut meldt de cliënt wat hij/zij met de verzamelde gegevens doet. De therapeut mag alleen die gegevens verzamelen en verwerken die noodzakelijk zijn voor de behandeling. De cliënt heeft het recht de geregistreerde gegevens betrekking hebbende op zijn/haar persoon in te zien en indien nodig te corrigeren.

5.5. Wkkgz: Wet kwaliteit, klachten en geschillen in de Zorg(2016)

Deze wet biedt de cliënt ruimere mogelijkheden een klacht in te dienen via een vertrouwenspersoon, en/of een Klachtenfunctionaris en/of een Geschillen Instantie. De wet beoogt al in een vroeg stadium een klacht/de cliënt ruime aandacht te geven, met de intentie dat het uiteindelijk geen echte klacht wordt.

Elke zorgverlener in het Complementaire veld is verplicht aangesloten bij een Geschillen Instantie en heeft zich afdoende verzekerd tegen de kosten van een eventuele klacht via een beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering. De Beroepsorganisaties hebben een inspanningsverplichting als organisatie te leren van de ingediende klachten.

De SBLP therapeut die de cliënt schade toebrengt doordat hij/zij zich niet aan de functieomschrijving of het Beroepsprofiel houdt, kan door de klachtencommissie, de Geschillen Instantie, het tuchtcollege en/of door de civiele of strafrechter ter verantwoording worden geroepen.

5.6. Meldingsplicht

De SBLP therapeut heeft een meldingsplicht aangaande overdraagbare aandoeningen en seksueel misbruik conform de wetgeving op dat gebied.

5.7. Medicatieverandering

De SBLP therapeut mag op geen enkele wijze de medicatie veranderen die de cliënt van de behandelend arts(en) voorgeschreven heeft gekregen. De behandelend arts(en) kan/kunnen na overleg met cliënt en eventueel met de therapeut de medicatie wijzigen. Als een cliënt uit eigen beweging veranderingen in de medicatie aanbrengt is de SBLP therapeut daarvoor niet verantwoordelijk.

6. KLACHTENBEHANDELING

6.1. Een cliënt, zijn wettelijk vertegenwoordiger of een andere therapeut kan, indien er een verstoorde relatie wordt ervaren waarbij een therapeut zich niet houdt aan deze Code Ethiek en Gedrag, een klacht indienen bij de vertrouwenspersoon van de SBLP.

6.2. SBLP kent een vertrouwenspersoon voor cliënten en een voor de aangesloten deelnemers.

6.3. Een klacht is een met redenen omklede *schriftelijke* uiting van onvrede en wordt toegezonden aan de SBLP vertrouwenspersoon vertrouwenspersoon@sblp.nl
U kunt via info@sblp.nl het volledige Klachten Reglement opvragen.

7. DE THERAPEUTEN ONDERLING

7.1. Een SBLP therapeut zal andere therapeuten met respect bejegenen.
Een SBLP therapeut accepteert de verantwoordelijkheid een andere therapeut, van wie hij reden heeft aan te nemen dat hij onethisch handelt, daarmee te confronteren en in geval dit niet tot resultaten leidt, een klacht in te dienen bij de Kring Klachten van de SBLP.

8. SLOTBEPALINGEN

Wanneer er behoefte bestaat aan een nadere uitwerking van bepalingen uit deze Code Ethiek en Gedrag, kan de Kring Professionalisering van de SBLP daarin voorzien.

Deze Code Ethiek en Gedrag is voor de eerste maal in werking getreden op 10 mei 2014.
Updates:

In deze 3^e versie, per 15 december 2017:

- is de term "ras" verwijderd in paragraaf 2.1.
- is in paragraaf 5.5 de klachtenregeling aangepast aan de Wkkgz
- is in hoofdstuk 6 de vertrouwenspersoon opgenomen in het kader van de Wkkgz
- is aldaar ook de vertrouwenspersoon voor therapeuten opgenomen.